

DIANA MANDACHE

•COTROCENIUL REGAL•

Cuprins

I. Semnificație 9

Legendă cu ecou interbelic

II. Carol și Elisabeta în vechile case domnești 19

- Întrevederi • Familia. Unicul copil, Principesa Maria
- Războiul de Independență. Spitalul de la Cotroceni • Oaspeți la încoronarea din 1881

III. Un palat nou pentru Ferdinand și Maria 33

- Vizită imperială • Primele baluri • Neliniști provocate de boala lui Ferdinand
 - Ultima călătorie a Principelui Alfred de Saxa-Coburg-Gotha
 - Divergențe cu posibile consecințe dinastice • Un refugiu artistic
 - Serbări la palat • Wilhelm, kronprinzul Germaniei
- Regele Ferdinand și noua politică pro-Antanta • Consiliul de Coroană din august 1916
 - Moartea Principelui Mircea și plecarea în exil • Dinastia în pericol
 - Tratatul cu Puterile Centrale • Reîntoarcerea • Conferința de presă
 - Serbările încoronării, invitați la palat • Remodelarea interbelică a reședinței
 - Cotroceniul în testamentul Regelui Ferdinand

IV. Amintiri de la Cotroceni 123

Alice Martineau, grădinăreasa reginei • Jurnalul lui George Huntington

- Philip de László • Hector Bolitho
 - Caietele de la Cotroceni:
 - Logodnă regală • Dejunuri și dineuri la „masa rotundă a Regelui Arthur“
 - Aniversări ale Principesei Ileana • Moartea Regelui Ferdinand
 - Ceremonii din vremea Regenței • Moartea Regelui George al V-lea
 - Abdicarea Regelui Edward al VIII-lea • Constituția din februarie 1938

V. La răscruce 191

Regele Carol al II-lea. Ultimii ani ai Reginei Maria

- Consiliul de Coroană din septembrie 1939
- Palatul în timpul domniei Regelui Mihai: cutremur, bombardamente, reparații
 - Decizii ale regimului comunist • Postscriptum

Surse documentare și fotografice 209

Note 211

I

Semnificație

Noul palat dinastic clădit pentru moștenitorii tronului, Ferdinand și Maria, a intrat la sfârșitul secolului al XIX-lea în atenția presei internaționale, dar și a familiilor princiere și imperiale care aveau să-l viziteze în scurt timp. Cotroceniul devenea astfel reședința oficială a cuplului princiar și se armoniza planului edilitar de dezvoltare a Bucureștiului susținut de Regele Carol I. În cadrul acestui plan, locuințele monarhului și ale familiei regale au fost modernizate și extinse ori s-au clădit noi castele și palate.

Reședințele șefilor de stat impuneau crearea de spații consacrate solemnităților din Sala Tronului, din Salonul de Recepții sau din sufrageria de gală, locuri unde se organizau banchete, dineuri. Deopotrivă, unele ceremonii se desfășurau în curtea interioară și în parcul palatului. La Palatul Cotroceni, construit după planurile arhitectului Paul Gottereau (1893–1895), Marele Salon de Recepții în stil Garnier era spațiul ceremonial reprezentativ, înlocuit cu Marele Salon Alb în stil neoromânesc modelat de arhitectul Grigore Cerchez la mijlocul anilor 1920.

Numele palatului provine din cel al vechii moșii Cotroceni care, la rândul ei, își luase denumirea după unul dintre îndepărtații săi proprietari, Cotroc sau Cotrocea. În același timp este posibil să fi fost o derivație din arhaicul „a cotroci“ care însemna a (se) ascunde, fiind astfel asociat cu refugiile în pădurile seculare ale Vlăsiei.

În 1660, domnitorul Gheorghe Ghica îi dăruia lui Șerban Cantacuzino moșia și satul Cotroceni, acesta intrând în posesia pământului abia în 1671, datorită unor dispute cu vechii

Mănăstirea și casele domnești de la Cotroceni în 1860. Litografie de G. Venrich

proprietari. Moșia Cotroceni a fost extinsă prin cumpărarea altor terenuri în Cotroceni după 1672, precum și a moșiei Grozăvești în 1680. În jurul caselor domnești, proprietarul avea să ridice o mănăstire și o biserică. Istoria din perioada domniei lui Șerban Cantacuzino este consemnată de G.M. Ionescu, acesta publicând un volum despre vechiul Cotroceni, intrat în circuitul interesului public la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Cotroceniul a devenit, în timp, un spațiu al funcției statale supreme, sacralizat prin asocierea cu mănăstirea și biserica ctitorită de Șerban Cantacuzino. Aici și-au avut reședințele Constantin Brâncoveanu, Ioan Mavrocordat, Constantin Mavrocordat, Alexandru Ipsilanti, Alexandru Moruzi,

